

מסכת זבחים פרק ז

את שמה לשם חטאת שיהיה מעילה שכן שנה את שמה לדבר שאין בו מעילה?

אמר לו רבי אליעזר: נהרי קדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלים יוכיחו שאין הקרבן מקבל את דין המעילה מהקרבן שעשאוהו לשמו, שכן במקרה זה שנה את שמו לקדשים קלים שהם דבר שאין בו מעילה - ומועלין בהו, אף אתה אל תתמה על העולה, שאף על פי ששנה את שמה לדבר שאין בו מעילה - שימעלו בה.

אמר לו רבי יהושע: לא, אם אמרת שיהיה מעילה בקדשי קדשים ששחטן בדרום ושחטן לשם קדשים קלים, שכן שנה את שמו בדבר שיש בו אסור והתר, תאמר בעולה ששנה את שמה בדבר שכלו התר.

(ה) מלק בשמאל או בלילה, שחט חלין בפנים, וקדשים בחוץ - אינן מטמאין בבית הבליעה.

מלק בסכין, מלק חלין בפנים, וקדשים בחוץ, תורין שלא הגיע זמנו, ובני יונה שעבר זמנו, שיבש גפה, ונסמית עינה, ונסקטעה רגלה - מטמא בבית הבליעה.

זה הכלל:

כל שהיה פסולה בקדש - אינה מטמאה בבית הבליעה.

לא היה פסולה בקדש, מטמאה בבית הבליעה.

וכל הפסולים שמלקו - מליקתו פסולה, ואינן מטמאות בבית הבליעה.

(ו) מלק ונמצא טרפה -

רבי מאיר אומר: אינה מטמאה בבית הבליעה.

רבי יהודה אומר: מטמאה בבית הבליעה.

אמר רבי מאיר: אביא ראייה לדברי, מה אם נבלת בהמה שהיא מטמאה במגע ובמשא - שחיטתה מטהרת את טרפתה מטמאתה, נבלת העוף שאינה מטמאה במגע ובמשא - אינו דין שתהא שחיטתה מטהרת את טרפתה מטמאתה.

הוכחתי ששחט עוף ונמצא טריפה - אינה מטמאה בבית הבליעה, ועתה אוכיח שהוא הדין במליקה.

מה מצינו בשחיטתה של העוף שהיא מכשרתה באכילה - ומטהרת את טרפתה מטמאתה, אף מליקתה של העוף שהיא מכשרתה באכילה - תטהר את טרפתה מטמאתה.

רבי יוסי אומר: דיה לעוף שיהיה דינה כנבלת בהמה, ששחיטתה מטהרתה אבל לא מליקתה.

(א) חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת - כשרה.

חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם עולה - פסולה מכיון שחטאת נפסלת במחשבת 'שלא לשמה'.

חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה עולה לשם חטאת - פסולה מכיון שעשאה כמעשה עולה.

חטאת העוף שעשאה למטה כמעשה עולה לשם עולה - פסולה מכיון שעשאה כמעשה עולה וגם מכיון שעשאה שלא לשמה.

חטאת העוף שעשאה למעלה כמעשה כלם - פסולה מכיון ששינה את מקומה.

(ב) עולת העוף שעשאה למעלה כמעשה עולה לשם עולה - כשרה.

עולת העוף שעשאה למטה כמעשה עולה לשם חטאת - כשרה מכיון שאין העולה נפסלת במחשבת 'שלא לשמה', ובלבד שלא עלתה לבעלים.

עולת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם עולה וכן עולת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת - פסולה מכיון שעשאה כמעשה חטאת.

עולת העוף שעשאה למטה כמעשה כלם - פסולה מכיון ששינה את מקומה.

(ג) וכלן אינן מטמאות בבית הבליעה כי המליקה מועילה שלא יחשבו 'נבילה', ומועלין בהן מכיון שאין בהם היתר לכהנים, חוץ מחטאת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת שבשרה מותר לכהנים ולכן אין בה מעילה.

בעולה - יש דין מעילה מכיון שכולה למזבח ואין בה כלל היתר לכהנים, בחטאת העוף - אין דין מעילה מכיון שכולה מותרת לכהנים ואין למזבח אלא דמה, בכל שאר הקרבנות - יש מעילה באימורים ואין מעילה בבשר.

(ד) עולת העוף שעשאה למטה כמעשה חטאת לשם חטאת -

רבי אליעזר אומר: מועלין בה כי אין בה היתר אכילה.

רבי יהושע אומר: אין מועלין בה כמו דינה של חטאת העוף שהרי עשה את כל מעשה עולה זו כחטאת העוף.

אמר רבי אליעזר: אביא ראייה לדעתי, מה אם חטאת שאין מועלין בה לשמה, כששנה את שמה - מועלין בה. עולה שמועלין בה אפילו כשעשאה לשמה, כששנה את שמה - אינו דין שימעלו בה?

אמר לו רבי יהושע: לא, אם אמרת שמועלין בחטאת ששנה את שמה לשם עולה - שכן שנה את שמה לדבר שיש בו מעילה, אבל איך תאמר בעולה ששנה